

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2009-0142

Klageren: XX

Indklagede: DSB S-tog A/S

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. for manglende zoner. Automat kunne ikke stemple kortet. Kontrollørers adfærd samt angivelse af CPR-nummer.

**Ankenævnets
sammensætning:** Formand Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Ingrid Dissing
Claus Jørgensen
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: Ved brev af 5. juni 2009.

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 6. juli 2009.

Klageren har oplyst, at han den 27. maj 2009 skulle rejse fra Østerport station i takstzone 01 med S-tog linje C til Klampenborg station i takstzone 40 – en tur der går gennem 4 takstzoner. Han havde foruden sit periodekort gyldigt til zonerne 01 og 02 et 2-zoners klippekort, som han forgæves forsøgte at stemple i 3 automater ved den ene trappe på Østerbro station omkring kl. 19.55. Da toget kom, steg han om bord uden at have fået stemplet klippekortet.

Efter Hellerup station kontrollerede S-togsrevisorer klagerens rejsehjemmel, og klokken 20.04 blev han pålagt en kontrolafgift på 750 kr. for manglende zoner. Ifølge klageren blev han i forbindelse med identifikation oplyst, at hvis ikke han udleverede sit cpr-nr., ville politiet blive tilkaldt og anholde ham.

Klageren har oplyst, at kortet virkede fint på hjemturen på Klampenborg station, hvor han stemplede det kl. 20.30.

Der er fremlagt udskrift fra Lampisteriet hvoraf fremgår, at der ikke er registreret fejl på automaterne på Østerport station på det omhandlede tidspunkt.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og at klage over S-togsrevisorernes adfærd. Til støtte herfor har han gjort gældende,

at de 3 automater på Østerport station, som han prøvede ikke kunne stemple klippekortet,

at klippekortet virkede fint kl. 20.30 på Klampenborg station,

at kontrollørerne talte nedladende til ham, og han oplevede at blive betragtet som ignorant, fordi det blev sagt, at han havde pligt til at prøve samtlige automater på stationen, og derved ville han ikke kunne nå sit tog,

at han ikke kunne finde en vægtelefon, så han kunne kontakte DSB, samt

at han blev dårlig af det magtmisbrug, der blev udøvet mod ham, da han blev truet med at politiet ville blive tilkaldt og anholde ham, hvis ikke han udleverede sit cpr-nr., hvilket de ansatte ikke kan kræve.

Indklagede: Fastholder kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften, og har til støtte herfor gjort gældende,

at passagerer som rejser med bus, tog og metro selv er ansvarlig for at være i besiddelse af gyldig billet eller kort. Har man ikke det må man acceptere at skulle betale en kontrolafgift. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjenings-system, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet,

at klageren ikke kunne fremvise gyldigt rejsehjemmel til rejsen fra Hellerup st. til Klampenborg st. i kontrolsituationen,

at kontrolafgiftens størrelse ikke gradueres i forhold til, om man har gyldig billet til noget af rejsen eller slet ikke har nogen billet – sådanne regler ville kunne misbruges af mindre ærlige passagerer, der konsekvent ville købe billet til en kortere strækning,

at der – som skrevet i DSB Kundecenters svarbrev af 23. juni – ikke er fundet fejl på stempelmaskinerne på Østerport st. omkring det pågældende tidspunkt,

at der er opstillet flere stempelmaskiner på Østerport st. hvorfor det altid bør være muligt at stemple sit klippekort. Har man alligevel problemer med at få stemplet sit klippekort, skal man henvende sig ved et billetsalg eller i en Kort og Godt kiosk. Kiosken på Østerport st. har i hverdage åbent til kl. 22:00,

at hvis klageren føler, at han blev udsat for magtmisbrug, er det beklageligt, men en rejsende med DSB S-tog, som træffes uden gyldig billet eller kort, skal legitimere sig overfor DSB S-togs ansatte jf. DSB's forretningsbetingelser § 4.1:

"En passager, der ikke er i besiddelse af gyldig billet eller kort, skal på forlangende af DSB's personale opgive sit fulde navn, adresse og fødselsdag og -år samt legitimere sig ved kørekort eller andet retsgyldigt dokument med foto.",

at dette normalt foregår ved, at kunden udfylder en blanket med navn, adresse og fødselsdato. Det fremgår af sagens akter, at klageren ikke har udfyldt nævnte blanket, og dermed har han an- giveligt nægtet at legitimere sig, samt

at udgangspunktet for DSB's ret til at forlange legitimation – sådan som det er gjort i DSB's forret- ningsbetingelser – er jernbanelovens § 23, stk. 8, hvorefter "Jernbanevirksomheden kan fastsætte regler om pligt for passagerer, der ikke er i besiddelse af gyldig rejsehjemmel (billetter og kort), til på forlangende at forevise legitimation med henblik på at fastslå passagerens identitet."

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.
Kopi af klippekort og periodekort.
Udskrift fra Lampisteriet.
Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

I bemærkningerne til § 6 i den dagældende lov om hovedstadsområdet's kollektive persontrafik, som er det oprindelige lovgrundlag for opkrævning af kontrolafgifter, fremgår, at "takst- og billet- teringssystemet for S-banerne er indført for at give passagererne mulighed for hurtig adgang til perroner og tog uden sinkende billetkontrol især i myldretid og for at spare væsentlige personale- udgifter, som i modsat fald måtte dækkes gennem øgede billetpriser eller øget skattetilsvær."

I henhold til § 4 stk. 3, i bekendtgørelse om kontrolafgifter af 22. september 2006 udstedt i med- før af § 23 i lov om jernbaner fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

I DSBs forretningsbetingelser for S-tog fremgår, at rejsende ved rejsens begyndelse skal være i besiddelse af gyldig billet eller kort, der gælder til hele rejsen og selv skal kontrollere, at stemplin- gen (zonenummer, dato, klokkeslæt m.v.) er korrekt. Hvis man træffes uden gyldig billet eller kort, når man bliver kontrolleret, skal man betale en kontrolafgift på 750 kr.

Ankenævnet lægger til grund, at klageren steg på S-toget, selv om han vidste, at han ikke havde billet til samtlige zoner, som turen krævede.

Ifølge oplysningerne fra DSB S-tog er der ikke registeret fejl på stempelautomaterne på stationen på det omhandlede tidspunkt. Ankenævnet har ikke grundlag for at antage, at der foreligger en fejl ved selve konstruktionen af kortet, da klageren har indsendt dokumentation for, at kortet kun- ne stemples samme aften kl. 20.30. Ankenævnet finder herefter ikke at kunne pålægge DSB S-tog risikoen for, at klageren ikke kunne stemple sit kort i de tre automater, han prøvede.

På den baggrund finder ankenævnet, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, der kan fritage klageren for at betale den pålagte kontrolafgift.

I henhold til lov om jernbaner § 23, stk. 3, kan jernbanevirksomheden fastsætte regler om pligt for passagerer, der ikke er i besiddelse af gyldig rejsehjemmel (billetter og kort), til på forlangende at forevise legitimation med henblik på at fastslå passagerens identitet.

Det fremgår af indklagedes Forretningsbetingelser § 4.1, at passagerer, der ikke er i besiddelse af gyldig billet eller kort, på forlangende af DSBs personale skal opgive sit fulde navn, adresse og fødselsdag og -år samt legitimere sig ved kørekort eller andet retsgyldigt dokument med foto.

Der er efter de for ankenævnet foreliggende oplysninger ikke hjemmel til at forlange, at passagerer herudover skal oplyse deres CPR-nummer. Da klagerens CPR-nummer er gengivet på kontrolafgiften, går ankenævnet ud fra, at det er blevet forlangt af klageren, at han oplyste dette.

På den baggrund henstiller ankenævnet, at DSB S-tog indfører en praksis, hvorefter passagerer på kontrolafgiften alene skal oplyse fulde navn, adresse og fødselsdag og -år.

Ankenævnet kan ikke på det foreliggende grundlag tage stilling til, om kontrollørerne optrådte nedladende over for klageren, hvorfor denne del af klagen afvises.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

DSB S-tog er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Det indbetalte klagegebyr på 160 kr. tilbagebetales ikke, da klageren ikke har fået helt eller delvist medhold i klagen.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om bistand i forbindelse med et eventuelt sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 7. december 2009.

Tine Vuust
Nævnformand